20-ter Jahrgang Nr. 62 Jüdische Pester Zeitung. Montag, 4. Juni. 1888.

Redaction u. Administration befinden sich: BUDAPEST, Waitzner-Ring Nr. 3.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden österr. W.
Halbjährig 4 Gulden österr. W.
Vierteljährig 2 Gulden österr. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 10 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 5 Guld. — kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 50 kr. ö. W.
Pränumerationen werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יידישע פעסטער צייטונג

פאָליטישעס ארגאן. ערשיינט יואכענטליך דרימאל.

רעדאקציאָן אונד אדמינים־טראציאָן בעפינדען זיך: בודאפעסט, וואיטצנער־רינג נר 3. פראנומעראציאָנס־פּרייס: פיר אסטרייך־אונגארן אנצייטונג 8 גולדן אסטר. וו. האלבייטונג 4 גולדן אסטר. וו. ווערטעלייטונג 2 גולדן אסטר. וו. פיר דיא אויסלאנד אנצייטונג 10 גולד. — קר. ע. וו. האלבייטונג 5 גולד. — קר. ע. וו. ווערטעלייטונג 2 גולד. 50 קר. ע. וו. פראנומעראציאָנען ווערען יעדען טאג אנגענומען. אנזאגען ווערען נאך אויפליגענדעם טאריף בערעכנעט.

בודאפעסט, מאנטאג כה סיון תרמ״ח. Erscheint wöchentlich dreimal. צוואנציגסטער יאהרגאנג נר. 62 1888

צור לאגע.

נאכדעם דיא דעלעגאציאָנען פון אמסטאם, דען 9־טען ד. מ. נאך בודאפעסט אינ־בעריפען זיך, קאמען דיא ווייטער געשיקטען מי־נסטער שאן טאנס ציפאר, אם פרייטאג, אן אינע־רע דיפּלאמאטישע, דער עמפּפאנג דער דעלעגאציאָ־נען דורך ד. מאיסטאם דען קאיזער־קאנג ווירד אם אונטאג, דען 10. ד. מ. נאך דער־קאמטליכעם בריי־בע אן דער אפּעזיר האפבורג שטאטפינדען.

דיא דעלעגאציאָנען ווערדען דיא פאליטישע לאגע נכט אין פיעלעם פערהאנדלט פארפיגדען, דער ערגסט דער לאגע בלייבט צוואר דערזעלבע, אונד עס איזט עכטע אין שלעכטעם. צייכען דאסס ער נכט דען גערעכטען וועכסעל ערליידעט, אבער צום לאנגען לאגערען שיקט דען דאך נאך נכט אללעם בעריים צו זיין. דיא דייטשען צייטונ־גען אונד פראנקפורד האבען זיך גלייכלאוט אין דען גנעמען מאנען אים אינען גראד פערשארפט; אבער צום קרייגע צווישען דייטשלאנד אונד פראנק־ריך דריפּפט עס נכט. דיא באלד קאמטען ווייגע־סטענס זא לאנג נכט, אלס אין פראנקריך דיא דעפּוטירטען דערשיס אונד אלס דייטשלאנד נכט פיריער אנדערייטיג גענאהערט איזט.

ווייטר דייסבאלב אינען אנדרעפ אויף דייטש־לאנד אונד אסטרייך־אונגארן — אדער, וואס דאך נאך דעם בערלינספערטראג אויף אינעם הערים־לאמטס אויף אינע דריטע בייזיגן מאכטע — וואנען דאן פיריליך דריפּפט אויף פראנקריך דיא גרעגיר־ענדע אן דייטשלאנד. אבער צו גרע־מען אונד דייסבאלב ווירדע גערעכט מיט פראנקריך דיא פערבונדען, אבער דייסבאלב איזט נאך אומער נכט פערטיג עס איזט נאך אומער צו זייא, אם אינען אנגרעפ צו וואגען. אויך מיטם ווי דאס צאגערליך פערגעבליך אב, אם אינען הארבינגס הארטבאקען דערזעלבע צום מיליטאריש אינטערעסע צו פערזיך, עס מאג מיטן וואס עס ווילל בולגאריע בייטבס דענאך דרוהן, דיא בולגאריע וואלען דיא דרוהע אונד אדרעסע אם אינען לאנד נכט ערלייבען שטארקע נאך פיעל ווייניגער דורך אנדערע שטארקע לאסען. אללע אנדערע דערזעלבע אייגענען, ווייטיגען אונד בין עטמאל אלס פרוסטלא, דער הוסבל אללע אבער ער טראגט נכט דיא פאן דען רוסען זא הייסגעוארדענען פרוסטע.

דאך ווען דאס צארעגרעך עכסע געגענער פארבעגיטיגע זיין, ווען עס אללע וועג קרייגס־רוסטונגען פאללגעלעגט האבען ווערדע, דאנן דריפּפט עס אבער אין אייגעם נכט אדער שלעכט ערגאנגען אביאר צום קרייגע פעלדלן, ווער דען שטייגט וועלל, דער פערגעס אומער אונד אונט־דאלל אוראלבע צו דעמוטיגען.

אן דעם בעוויסטען, דאסס רוסלאנד קיינע אוראלבע האט, דען וועלטפרידען צו שטאב־דען, דאסס עס אבער דיעזע אוראלבע נכט אונד צו דער אדם בעלעגבונגען צייט אויך פעלדען ווערדע, דיא דעלעגאציאָנען אין דער דרייבונד־אונגארן צוואמען, אם דיא ווייטערען בעדינגונ־גען דער בערייטשאפט אונדערער מאגאריע אויף יעדע מאגליכקייט צו בעוויללינען.

אויס דעם פארלאמענט.

אם פרייטאג האט דאס אבגעאָרדנעטענהויז דיא גענעראלדעבאטע שפּיריטוס־שטיגרעזעטץ בעגעדעט אונד דיעזע פארלאנג צור נרוידלאגע דער אייגעל־בעראטהונג מיט גראסער מעהרהייט אנגאמען. דיא שפּעציאל־דעבאטע ווערדט בע־גאנען פארגעסטערן אונד נעמט אינען גלאטען פערלייף, דא אן דען אינצעלנען פראגרעסאפען דעם נייען געזעטצעס קיינע ווייטערען פערגעדרונגען פאר־גענאמען ווערדען.

צו בעגינן דער פרייטאגסיטצונג דייטעט טי־סא דאס פאן אזו בעריטס אנגעקינדיגטע גע־זעטץ אינער דען צאלרעצידלאנ פאן 36 מלדען בייא גבראנטען פּלים־סינקיטען אין. דיעזער צאלרעצידלאנ ווייד פאס טאגג דער פערקערונג דיעזעס גזעטצעס בי־ערדע אויגוסט 1888 אינגעטראטען ווערדען.

אן דער אמסטאם־וטצונג ווארדע מיטסטער־פראזידענט טיסא פאן נכט ווענגער אלס דריא דייטען אינער ווייג אויסערגעגען בעגיי־לדער דער פאריזער וועלטאיס־שטעללונג אן צעפּלדער העפּטער אונד פּעללדרעטט. דיא אנטערפעל־לאצאנגען קאמען פאן דען אבגעארדנעטען דיאזו פאטאנדי. נראפּפ אפּפאנו אינ אינד־בריעל אונדראן.

דער ערסטע אנטערפעללאנג דיאזו פאנדי, אנטע: דיא אנטוויארט דעם מיטסטער־פראזידענטען אויף דיא אנטערפעללאצאנ דעלפּס האט אן אונגארן פיעלבעם אויפגעדען אן פראנקריך. ערזאך עגטרעטטע הערפאלגרעפען. אן פראנקריך דיא אונגארן אין אונגארן אבער קאן דיא אנגעלעגענהייט נכט אלס ערלעדיגט בעטראכטעט ווערדען. בייא דער אנטוויארט דעם מיטסטערפראזידענטען ווארד אינע בעלייכטערונג אבזעטס פיעלליכט נכט פאראנלאסט. אבער דיא ווארד דענאך פעללעטצעטע פון פראנקריך. פעללעטצעטער ווארד עטטעגען דיא בעלייפטונג טיסאס דאסס דיא אנגארישע פאנ־גע אן פאריז בעריטס ווערדען קאנטע. עס איזט ווארד, דאסס אדזע בעראדליכע עלייבנעס אן פאריז קיינע פיעלע פאלגע אינטשטעקקע ווע־דען דארף, דער פאריזער אנגארישע פעראין ווערד דער אינגעגע ווערדען דאס דעכט געגעבען דיא אנגארישע פאהנע אן דען שטראסבען אונד דערצוגלאנגען. דעמגאמאס עלייגיפּ אויף דער אייסבערסטען לינקען.) אלס אן פאריז דאס פ פעס פיר סענדרען פעראנשטאלטעט ווארדע דאס אינע פיעטעל־מיליאן בראנטע (שטרעטיגע עלייגיפּפ), ווארדע אויף דעם פלאטצע פאר דער פאריזער אפּער פאן אינעם וואקקערען אונגארישען טישלער־געזעללען דיא שווערע אונגארישע פאהנע דיא נאנצע נאכט הינדורך געהאלטען. עריינטעטע לעבהאפטע עלייגיפּפ.) ווער דיא גלוהבע, דאסס דיא אונגארישע פאהנע אן פראנקריך בעליידי־גונגען אינגעוועטצט זיין קאנגטע, דער קענגע דיא פראנצאזישע נאציאן נאנז אונד גאר נכט. טיסא ואנטע פערגער, דאסס דיא אונגארישע אינ־שטעללונגס־גענעשטאנדע אן פאריז נכט נאנז גענייא אונד ווייטס דאסס עס רייגנס אים פאריז ווארדער נכט אבער דער באקגאנזיגע ווערדע אלד אונד נכט אלס אן אנגעגריפען אנגעגריפען אן פראנקריך (דאססער לארם אונד ווי־דערשפּרוך דעכטס.) טראטץ אללער אן פאריז פארגעפאללענען פאליטישען בעזיעהונגען, אינד קיין בייספּיעל פארגעקאמען, דאסס דארט פרעמ־דגס נכט אנגעטאסטעט ווארדען ווארדע. פיר אל־לע פאללע אבער אינד דיא פראנצאזישע נאציאָן דיך גענוג, אם פיר פארקאמענדע שארען ער־אטן צו לייסטען, דיעזע אנגעלעגענהייט מיטס דא אינטערפעלאנען ווערדען. דאסס דיא פראנצאזישע גענעראלע אונד דיא פראנצאזישע נאציאָן בעפרייגד ווערדען. דא איזט נאך אינע צייט קאמען, דא ווייד פראנקריכס פרייזשאפט ווערדען, ווייד־דע איזט עס מארע גגיוארדען. נאציאָנען דיא אים אנגלקקע זיך, גערעגן צו אכטען. (ווידערשפּרוך דעכטס. האפפענטליך ווייד דער מיניסטערפראזי־דענט זא פיעל פאטריאטיסמוס בעזיטצען, אם דער אינע ערקלארונג אבצוגעבען, ווייד ווערלכע אן פראנקריך ערעד הינטערגלאנקע צעשטריט ווערדען ווייד.

נאכדעם פאומארי דריא פראגען געשטעללט האטטע ערגיפּפ דאס ווארט

נראף אלבערט אפּפאנו: דער הערר מיניסטערפראזידענט האט אן בעאנטווארטונג דער אינטערפעללאציאָן מיטעם געגרעטען קאללעגען דעלפּס אינע שטאנדפּנקט עגטיקקעלט. ווערלכע נגאנגענע ווארד בייא אינער מיט אגן אן פריגדרע אין פריגדשאפט לעבענדען נאציאָן בעטטערע גע־פיהלע הערפאצעזיפּפ. דיא ערקלארונג טיסאס ווארד אין פאליטישער פעהלער. מאן קאנן דיעזע צווישענפאלל נכט מאקטפאללער אין דאפלעגר בעראנדעלן, אלס דעם דער פראנצאזישע מיניסטער הערר נאבלעה געגעדאן האט. ער האט ווד אינ גענגאבעד נכט נור דער אייסגעבעטעטען האפלכקייט אנדערן אין אינעם פריגדשאפט־ליכען טאנטס בעפרייסען. דאס געפיהל דער פריגדשאפט צווישען אנגאר פראנקריך אונד אין דער נכט אן ווערשפּרוך מיט ענגן בגרנגס־סען דער אויסוארטונגען פאלגען אונד אנגאר־ישע נאציאָן אפּערבריכלך פעסטהאלט. אינערען אללגאנ־פערפאללען מיטגעטעלט ווערדען. דאס דיעזע עבענא פאן אינערען פערבינדונגען ער־ארטען. ווען ווד פראנקריך אינמאל אללגאן בע־שטרעבונגען הינגעבען אללטע, ווערלכע דער וועגר־הייט אין דען אינטערעסען אינערער אללגאר־טען ווערדערשפּרעכען, זא קאנטען ווד אללגע בע־שטרעבונגען ווערער מיט דעמאטרע נאר מיט ער־מוטערונג בעגעגטען. אינאלאנג אבער פראנקריך אן ענער ווייזן אין פיריגלינען פאליטיק פעסט־האלט. ווערלכע זיין מיטטער דעם אויסדרען אויך אן דיעזעס אללע פערקערעטע, פערמאג דאס פריעדענסבעדינגנס קיין הינדערנים דאפיר צו בור־דען, דאסס ווד מיט פראנקריך ענגס פריינד־שאפטליכע פערהאלטנס אויפרעכטערהאלטען, ווערלכעס זאיאל אונערען ווסאטרען, ווייא דער פפרענע אונערער צארלרייכען מאטערעללען אונ־טערסטען ענטשפּרוכט. אן אנבעטראכט. דאסס

אויס דעם געריכטסזאאל.

איינע בעסטיאלישע מיסעע.

אין אַ פּאַטריאָטישן מאָלנע מאַרטע-מע דיא דיענסטמאַגד עיגא פּ ע ט ר י איהר אינגעהיל-לומגס קיגד מיט וואהרהאַפט בעסטיאַלישער גרוי-זאַמקייט. זיא שטעעסס דען שפּיטצען מהייל איינער שעגרע דעם קינדע אין דען לייב. דאס אַרמע קיגד מיסעסס אַרצטליך אָפּעריִרט ווערדען אויף איהר דאַטיריגע אַפּעראַציאָן אויף איהר אַרבייט אַן פּערבלוטונג געשטאָרבען. אין דעם מאָגען דעם קינדעס וואָרדען דריי נאַהנאַדעלן געפונדען. לייט איינאַגע דער אַבגעפּרעשטאַדיגען וואָרע דאס קינד איהר אַהנע דיא אָפּעראַציאָן נאָך וועגיגען טאָגען געשטאָרבען. דיא אינטעליגענטע מיטטעער וואָרדע פאַרגעסטערן צו 15 יאָהרען צוגעטהיילט.

איין צוויאַלפּאַהריגער פאַטערמאָרדער.

אין בעלגראַד שטאַנד אַם לעטצטען אַמסטאָג איין צוויאַלפּאַהריגער קנאַבע אויפער דער בעשולדיגונג פאַר גערעכט. וויינע פאַטער מיט פאַרבראַכט דורך איינען הייב מיט איינער האַרצ-האַקקע, געשטאָרבען צו האַבען. אין אינגעעם בלאַטע האַבען ווייר צוי צייט איינפּרלליר אי-בער דיעזען פאַלל בעריכטעט. דען ווייר הייר קורץ ווערדהאַלען:

אין איינעם דאָרפּע דעם בעלגראַדער קרייזעס עראַנאַ וויך דער בויער מילאַן ש ט ע פּ ש איממער מעהר דעם טרינקען. פּרעגלטע זיינען איינגען פאַטער אויך וויינע נאַטען, זא האַבען בייד אין פאַלגע דער פאַרטרעגרדען בעסאָרגלונגען שטאַרבען. דער טרינקענבאָלד בעזאַס דריי קינדער. דען צוויאַלפּאַהריגען זאָהן דרעשטיג אויר צוייא יונגערע טאָכטען, ווילכע ער אינגעגעלוך קיים נאַהרונג אויר בעקוויטע. זיא פּרעגלטע, אויר וויינ ער נאַכטס נאַכטייג קאַם אַפּטמאַלס איים דעם הויזע אַנטע. זא האַבען דיא אַרמען קינדער דיא נאַכט אינטער פּרייס דומעל צוגעגען מיסעסט. אים לעטצטען שטרעגגען וויינע וויינדעראַלען ווי דיעזע נאַכט-זאַמקייטען הייפּעגר. זא האַבען אינגעם נאַכטס, אַלס דער פאַטער אין טרינקענס צושטאַנד דיא קינדער אין דען שטעגשטיים הייזע-פּרייגלע. דער קלייגע דומיטריע וויינע שוועסטער-כען דיא טרעקקלכע אַבגעכט מיטטהייילע איהרען לייבען דורך עדמאַרדונג. דעם פאַטערס אין עגדע צו מאַכען. דיא קלייגע מאַרגע שוועסטער בייא וויינגרען ווי דיאַר, מיטצי-ווייקע איהר צוגע-עהען. דומיטריע שלוג ווך נון אין דאַס הויז אויר אין דיא שטובע. דיא דער פאַטער ווך נעכען דעם הערדפייער איהר דעם פּיסטאָלען אין לאַגער צו-דעכט געמאַכט האַטטע אויר נאַך דעם ווייבלכען

נעשאַפטסבעריכט

נעטרייד-נעשאַפט. ווייצען וואַר נעשעען מעסיג צו מאַרקט נעבראַכט. דיא קויפלוסט ווייאַר שווייאַך. — פּרייז וואַרען אום 10 קר. בילינער.

ווייצען, שהיים, 200 מעטער, 82, קילאָגראַם 7.55 נולדן. 100 מעטערצ' 81. קילאָ 7.40 נולד. — 200 מעטר. 80.3 קילאָ 7,42½ נולד. 100 מעטערצענט 79.8 קילאָ 7.35 נולד, מעטער-באַרען 100 מעטערצענט 79,3 קילאָ 7.30 נולדן. — 100 מעטער-צענטנער 79,5 קילאָ. 7.30 נולדען, 100 מעטר, 80, קילאָ 7.40 נולד. 100 מעטר 79.5 קילאָ 7.30 נולדען בא אַ נאַ ע ר 3500 מעטערצ' 80, קילאָ 7.42½ נולדען אָבער-שהיים 100 מעטער-צענ' 80.5 קילאָ 7.42½ נולד. — (אַלדען סער 3 מאָנאַטען.)

האַרן 5,70 5.80 נולד

גערסטע, 6.35 — 6.40 נולד.

גערסטע, זומער-וואַרע 5,10 — 5,40 נולד, מאַרץ 6.85 — 7,50 נולד.

האַפער, 5,15 — 5,35 נולד.

מעהלמונג-נעשעפט. ווייצען «פּר פּריס-הערבסט 7,50 — 7,52 נולד. האַפער «פּר פּריס-הערבסט 5,49 — 5,51 נולד. מוסטריג סער מאַיינינ 1888, 6.62 — 6.63 נולדן.

דעסס (האַרל) סער מעסעמבער-אָקטאָבער 1888 — 11.12½ נולד.

ז ע מ ע ל ש ר אַ נ ט ס ז י ע ה - מ אַ ר קס. בייא דעם אַם 30-טען, ד. מ. דיער אין פּעסט אַנגעהאַלטענען וויאָכענמאַרקט וואַרען 3241 שווין נאַקט. אונד — קלייגפּיעה צו מאַרקט גיי אַכט. דיעראַן וואַרען פּער-קויפט: 67 שווין ש ט י ע ר ע, פּער פּאַאר אַן 85 ביז 170 נולדען — 1216 אָבסען דאס פּאַאר אַן 170 — 280 נולד. 767 קוהע, דאס פּאַאר אַן 130 — 180 נולד 160 מעדל-קוהע דאס שווין אַן — — נולד 42 שווין ביעסער, דאס פּאַאר אַן 131 — 200 נולד. 533 שווין קעלבער דאס שווין פּאַאר אַן 18, — 26, נולד. 32 שווין לעמער דאס פּאַאר אַן 4. — 6, נולד. פּרייז פּער 100 קילאָ: אָבסען-פלייש 38. — 42 נולדען. קוה-פלייש 35 — 40, נולד. קאַלב-פלייש 45 — 56 נולד. אונד ביעסער-פלייש 35, — 37, נולד.

ז י י ע נ ע ר פּ ר י ז ע.

ווייצען פּער הערבסט 7.75 — 7.83 נולד. פּער פּריס-יאַהר 7,40 — 7.54 נולד.

האַרן אונגאַרישען 71 — 73 — הייא 6,30 — 5,45 נולד.

קוקורוץ אונג. 6.70 7, נולדען.

האַפער אונגאַרישער 5,45 — 6,60 נולדען סער מעטער-צענטנער.

רובאָל 29, — 29,50 נולד. פּער מעטער.

שפּיריטוס 25.62 — 25.87 נולד. פּער 10000 ליטער פּרעצענט.

הערייינגעבער אַ פּעראַנטוואָרטלעכער רעדאַקטאָר:
מ. סאַבאָלטשי

בראַנטווייגנעסס פּעסט אינגעשלאָסען וואָר.

דער קלייגע מאַרדער ערגריפּ אינע שאַרף נעשליפ-פּענע האַלצהאַקקע אונד פּיהר מיט דער שווערד איבער דען עגטבלאַסטען האַלז דעם פאַטערס. וואָרויף דיעזער עמפאַרטומעלטע אונד, ווייל איהם דיא נוהרגעל דורכשנעטטען וואָר, נור אינפּרשטאַנד-לוגג וואָרטע מיטמעלטע. אַן נאַכמאַלגעס אויפ-שטעהען פּערהינדערטע דער קנאַבע ווייגען פאַטער דורך מעהרערע שלאָגע מיט דעם שטעמפּפען עגדע דער אַקסט. וואָרויף מילאַן שטעפּיטש מאַרד צוריקקזאַגק. מיטטלעוויילע וואָר עס מאַרגען גע-וואָרדען אונד דער פאַטערמאָרדער. דער ווייגען שווייסטערן מיטטהיילטע. דאַס גר דען פאַטער געמאַרטעט האַבע. בעגאַב זיך אויף דאַס פּעלד. אים נאָך דעם פּיעה צו זעהען אונד נאַכדעם ער דעם ווייג בעזאָרגט, גינג ער זעלבסט צום האַרפּ-ווכטער. אים ווייג טהאַט אנצייגען. ער וואָר-דע פּערהאַפטעט. דער נעזיעגע יסטצמיטסטער אויאַמאַרטיש פּערטהייילטע דען ווייגעלכען פאַטערמאָרדער אין גלאַנצענדער הערע: דיעזער האַבע דיא טהאַט אגע אינבערגעגע. נעטרעבען פאַן דער פּערצייפּלונג בעגאַנגען. אַמטמעדיגע צייגען אַנטע נעטסטע פּיר דומיטריע אים אונד בעשטאַטיגען. דאַס דער ערמאָרדעטע פאַטער גרייזאַם נעגען ווייגען אינגען פאַטער געזעגען. דיא דען ווייגע צו טאָדע נעפּיינגט אונד דיא קינדער פּער-נאַכדאַסטען האַבע.

דער נעריכטסהאָף שפּראַך דען קלייגען פאַ-טערמאָרדער פ ר י אַ, וואָס פאַן דעם אנוועזעדען פּובליקום פּרייד אייפנאַמען וואָרדע.

פּרענומעראַציאָנס-איינלאַדונג.

ווי ד ווונען אונזערע נעעהרטען פּרענומעראַנטען, דערען פּרענומעראַציאָנס-פּעריאָד אַם 1-טען יוני 1888 צו עגדע גינג (וואָס נאָכגין ד י ס ל י ך אויף איהרע „אדרעסס-שליפּס" אנגעצייגט אויס), אויהרע מ ר ע נ נ מ ר אַ ציאָן נ י ט י נ ס צו ערגייען, דאַמיט דיא ווייטערע פּערזענדונג דער בלאַטער קיינע שטאָרונג ערלייד.—

ווי ד ווונען אונזערע נעעהרטען פּרענומע-ראַנטען אונד פּרייגדע, וך מיט איהרען ווייטערען נעעגסט אַן אונזערע רעדאַקציאָן צו ווענדען.

אויך בייטשען ווייר, דיא אדרעסס דייטערך ווייא פאָלגט אנצוגעבען:

יידישע פּעסטער צייטונג
וואַטצנער-רינג נומ. 3. בודאַפּעסט.
Jüdische Pesier Zeitung
Waitzner-Ring Nr. 3.

ראַטטאַציאָנען פאַם 30-טען מאַי 1888.
בריען 27 37 2 16 79

פּרוכט- אונד מעהלפּרייז-טאַבעללע.

ז ו י צ ע ן	קילאָגראַם 100 פּער	פּער מעטער
נאָרדאונגאַרישער	—	—.—
"	"	75
"	"	76
"	"	77
"	"	78
"	"	79
"	"	80
ווייסענבורגער	—	—.—
"	"	77
"	"	78
"	"	89
"	"	80
"	"	81
"	—	—
פּעסטער-באַרען	—	—.—
"	"	77
"	"	78
"	"	89
"	"	80
"	"	81
"	—	—
ס ה י י ס	—	—.—
"	"	76
"	"	77
"	"	78
"	"	89
"	"	80
"	"	81

נאָרדאונגאַרישער	—	—.—	—.—
"	"	75	—.—
"	"	76	—.—
"	"	77	6,95 — 7
"	"	78	7 — 7.05
"	"	79	7.05 — 7.10
"	"	80	7.15 — 7.20
ווייסענבורגער	—	—.—	—.—
"	"	77	7.20 — 7.15
"	"	78	7.30 — 7.25
"	"	89	7.40 — 7.35
"	"	80	7.45 — 7.40
"	"	81	—.—
"	—	—	—.—
פּעסטער-באַרען	—	—.—	—.—
"	"	77	7.10 — 7.15
"	"	78	7.20 — 7.25
"	"	89	7.30 — 7.35
"	"	80	7.40 — 7.45
"	"	81	—.—
"	—	—	—.—
ס ה י י ס	—	—.—	—.—
"	"	76	—.—
"	"	77	6.15 — 7.20
"	"	78	7.25 — 7.30
"	"	89	7.40 — 7.35
"	"	80	7.45 — 7.40
"	"	81	7.50 — 7.45

ר י כ ט ע	קילאָגראַם 100 פּער	פּער מעטער
קאַ (נייאַ)	72 — 70	5.80 — 5.70
גערס סומער	60	5.20 — 5.45
מאַלץ	62	7.40 — 6.80
האַפער	41	5.45 — 5.15
קוקורוץ באַנאַט	75	5.90 — 5.85
דרעשע אונדערער	73	—.—
הורזע	—	—.—

בודאַפּעסטער מאַרקט	וויצען	פּער הערבסט	7.52
	"	" סיזאָן-יאָר	7,09
	קוקורוץ	1888 יוני	—.—
	נעלסטע	"	6.64
	האַפער	" סיזאָן-יאָר	—.—
	"	" הערבסט	5.12
	רעסס	" אייגענע	5.49
			—.—

ז אַ מ ע ר ל		d.	kr.
	נומסער		
דער זאַק צו 100 קילאָגראַם סיט זאַק סרייע באַרען	0	14	30
	1	14	20
	2	13	80
	3	13	20
	4	12	80
	5	11	80
	6	11	—
	7	10	80
	8	10	20
	8½	9	20

שפּריטוס אלטע מעסטאַרע	פּרעסטעס	28	—
" נייע "	מאַדאַפּעל	24	75

מוס-טאַבעללע אַם 30. מאַי

ר אַ ד ע.	d.	kr.
אונגאַרישע אַלטערלעכע צו 100 קילאָגראַם לאָנד	131	50
" " "	134	50
דרעשע	138	50
אונגאַרישע אַלטערלעכע צו 100 קילאָגראַם	170	—
דרעשע	170	—
אונגאַרישע אַלטערלעכע צו 100 קילאָגראַם	122	—
אייזענבאַרן-לאָנד	123	—
קלאָפּ דרעשעלונג	—	—
אייזענבאַרן-לאָנד	19	—
קוקורוץ-לאָנד	178	75
קאַלאַ-לאָנד	55	40
דאָנאַ-אַמפּס סט.-אַנדרעאַ-לאָנד	118	—
אינגבוגער-לאָנד	23	50
קלאָנטשנער-לאָנד צו 10 קילאָגראַם	30	—
ראַאַבער לאָנד " 20 "	19	25
אָדענער לאָנד " 40 "	57	—
סאַאַס לאָנד " 40 "	53	10
וויראַלאַ לאָנד " 10 "	20	25
סאַאַס לאָנד " 30 "	62	50
אַלבערנער לאָנד " 10 "	25	25
סט.-גלאָגאַאַס לאָנד " 40 "	61	75
סאַאַסבוגער-לאָנד " 50 "	26	—
פּרעסבורגער לאָנד " 100 "	137	50
דרעשע " 50 "	70	50
וואַלדשטיין-לאָנד " 50 "	39	50
וויינבערגער " 50 "	50	25
וויינער לאָנד " 50 "	133	50
פּרעבוגער פּרעסטענגאַנגלונד	33	—
אונגאַרישער לאָנד	11	25
פּרעסבורגער "	14	—

יערשטה-אַפּעלע	kr.
אונגאַרישע אַלטערלעכע צו 100 קילאָגראַם	97 10
" "	—
אַפּעלגרעכטע " "	100 50
אונגאַרישע אַלטערלעכע	85 30
אונגאַרישע וויינטראַבאַפּעלען	100 —
אַפּעלגרעכטע באַנאַנען	104 20
" "	104 —
אַמעריקאַנישע "	101 50
" "	99 50
קראָאַטישע אונד סלאַוואָנישע	3 25
אונגאַרישע אַלטערלעכע	49 75
" "	99 75
" "	—
" "	18 50
אונגאַרישע נייע אַלטערלעכע	101 50
אונגאַרישע " "	101 75
אַלפּערלעכע באַנאַנען	174 —
אונגאַרישע אייזענבאַן צו	160 50
אונגאַרישע אַלטערלעכע	155 —
אונגאַרישע "	157 25

נעלד-סורטן.	
אַלטע אונגאַרישע	—
דוקאַטען	5 94
אָסטערייכישע, אונ. 8 נולדן.	10 02
דייטשע ריכסבאַנקנאָטען	62 10
20 מאַרק-שטיקען	10 02
רוסישע אימפּעריאַל	10 34
רוסישע באַנקנאָטען	1 97

Eigenthümer: Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest. Druck von Sam. Markus. Andrassystrasse Nr. 12.

דיא ייִדישן בעשאַרינסטן צו פערטהיילערע נעלד־סומען ווערד אַן דיא אַדרעססע דעם הערן סאַלאַמאָן רעסם בעפאַרדערט ווערדן. — דער סעקרעטאַר דער פרייא בישטן האט פערגעס אַ־ליסקאַ, שאַראַש־פאַטאַק אינד ש. אַ. איהעלי בעווסט. אויף ווייטער רעקרעיטע ווערד ער אים העוועשער קאַמיטאַט פערוויילן.

" (טאַדעסאַרל.) אין דער נאַכט פאַן מאַנטאַג אויף דיענסטאַג איט — ווייא מאַן אינ מיטטהיילט־הרב הגאון המפורסם הצדיק רבי מיה אברהם יחזקאל רויז, דאַבנער אין בּאַאַן אַלטער פאַן 76 יאָהרען פערשיידען. דער פערעייטע דאַבנער וואַר דער אַהרן דעם וועלטבעריהמטען גאון וצדיק מוה קאַפל הרב דק״ק ווערבאַ. ער צינגטעע זיך דורך הערפאַראַנדערע תלמידישע געלהרזאַמקייט איים אינד גאַלט אַלס פאַרצילבער מיר אַלטען שלאַנעס. המנוח צ״ל ווייקטע 6 יאָהרן אין קאַרלסרוהע, ביא פרעסבערג אינד 34 יאָהרן אין בּאַאַן אַלס דאַבנער. ער הינטערלאַסט פיר אַהנע. דיא אַלדע דאַבנער ווייב ווין ווענסטער אַהן ווייאַרדע עבען אַיינשטימען צום נאַכפאָלגער ווענס פאַטערס געוואָרדן. ווין שוויגער־אַהן איזט הרב״ר דק״ק נאַמעסטאַ. אויך אייער ווייגער עוקעל אינד דער נאַטטע ווענער עוקעלין ווער דאַבנער. ערסטערער אין נאַיאַק לעטצטערער אין אַרטענ. אַס מיטטויאַ פאַר אינסער צאַהלרייכער בעטהיילינגס דיא הלוי שטאַטט. ווילכער אַלדע אַבדאַנער איים דער אינגעגאַנגען בייאַהרען. אייסער דען מיט דעם פערבריכטען פערוואַנדטען דאַבנערין הינלטען הספדים הרבים הגאים איים נייטשאַרט מאַפאַלטשאַ אינד מרגשטין.

" (מאַרין אינד ווייר.) פאַר איינען מאַנאַטען האט מאַרקין שאַנטאַל אינען מחייל ווענס אין דער נאַהע פאַן פאַרין געלעגענען שראַסעס דעם באַנהער ראַדין פיר דען אַמטעראַפּעגטאַלט פערטעדטען. אנפאַנגס מאַי אַלס דער באַנהער אין דאַס שראַסס איינגעדען ווייאַלטע עדראַטע דער מאַרקין. דאַסס דער פערטראַ אינגלטע ווייא. דאַ ער נעכט נעוואַסטס דאַבע. דאַסס דאַרין ווייַ ע ווייא ער אַבער ווידע, אים שלאַסס ווייער פאַטער נעכט בעזעדבעדען ווערדע. דיא אַבע כאַם פאַר נערעכט. ווילכעס נעשעיר, דאַסס דיא קאַנפעססאַ ביא איינעם מעטעפערטאַגס קיינע אַלדע שפּעטע. אייער דער רוטטער אַנגע צום מאַרקין. ווייא אַלדען אין דיי דער מיטטעלאַלטערלינגען נעוועזע שאַטען דיא פאַמיליע דאַרין דאַס עס דורך אינטערלינגען אויך

דיאַטאַס עגטראַסטען וואַרדען וואַרען אינד עטעצט ווייערע צו אינער קאַסאַנע צוריקקערעשען. יוסף שווענקסע ווינע „דאַסס־כאַסטע״ דער דאַסטיאַדען צו. ווערכע דיעזען נייסס דורך רוטשע צוויסע עריוועדעשען. דאַביא שאַנאַ דיי יוסף פרייאַנען אים אינע.

„יוסף רעכען!״ דיעף נישעל. „וואַס איזט דיר?״

נעכט, מוטטער! אויך האַבע מיר נעדאַכט. ווייא נוט עס דיא קאַטעראַדען האַבען! ווענ איך נור מיט אינהען מאַרס קאַנגעט!״

„וואַס?״ דיעף דיא מוטטער עגטעטצט. „דיא מאַכ! טעקס אַלזאָ ווערדע אין דיא קאַסערנע צו דיינעם סעלבעבען? דיעזער איזט דיר אַרזאָ לעבער, אַלס דיינע גלטען? אונד נייטכסס דיא, מיט דיינען צוויי אַזעלבערען פיינגערן ווערד מאַן דיר ווייערע צום אַלדאַשען נעהמען?״

„עס פערוועזען נעטסס מאַן מיך נאָך אַטטער נעריט אַן.״

„יוסף, מיט דיר נעדאַכט וואַס מאַן?״ שריי נישעל. „איזט דיר אים הייזע וואַס נעכט רעכט? האַנען עס איינער בעטטער האַבען, אַלס דיא? טהוט מאַן דיר נעכט אַלדעס. וואַס מאַן דיר אַ דען אינען אונרעכט?״ — אַהא! יעטצט וויסט איך? דיא וואַסס נייר סאַס אנסאַנג האַנגען האַסס איך האַנגעדע פערבעסאַלרס מאַנטער אינס הייז נעהמען. ווילכעס דיא, דאַסס איך דיא מאַטשיקקע?״

„האַנען נעהמ׳ איך עטסס רעכט אין דיא קאַסערנע.״ עטפאַר יוסף קיים האַנבאַר.

„דיא וואַנסס דאַס נור, אים מיר נעכט דיעה צו סהון,״ נאַטע נישעל, „דענן דיא ווייסס, דאַסס מיר דאַס מאַרכען אונס דערין נעוואַסען איזט. אויך בין דיינע מוטטער, יוסף,

דען נעפאַלרען עלטערעסס. צו דיינער מוטטער צוריקצוקעהרען.״

„איך זאָל ווידער מאַיס?״

„אַזעל לעבען!״ יוסף דיא בייעריי. „איך קאַנן נייכסס דאַסס. ווערכסס דיא. ווייא מיר דיינע מוטטער נור דען עיסטען בייעף נעשיעבען האַס. וואַנט מיר יוסף: „וואַס ווילסט דיא דיר זאָ איינע פרינגעססען אינס הייז נעהמען. דיא אינו האַסס?״ איך האַבע אויף דיינע וואָרטע נייכסס נעגעבען אינד איך דאַנק נאַסס דאַסיי, דען דיא בייס הייר נעזונד אינד שטאַרק נעוואָרדען אינד האַסס איין נעשיקק צו אַלדעס. אַבער דיא קאַנגסס דיא סהון, וואַס דיא ווערדסס: יוסף מיינס נאָך אינסער, דאַסס דיא אינו פערגעסען. וואַנסס אינס ער אַ אין נישעס קינד, מיין יוסף. זאָלד איך נון דאַס אינינגע קינד ווידער קאַמטיס: בראַך עסטען אַ נד אינס אינינגס האַרטען בעקעס שראַנען לאַסטען. אַדער אין אינער דיינסדראַגס וואַכט שעהען, דיא ער מיר, נאַטט בעהטיס, עריינען קאַנן?״

„עס ווירד נייכס נאַנען זאָ דען, נישעל לעבען!״ וואַנט דאַס מאַדכען לאַכעלנד. „אכרינגנס קאַן איך איינען פערוויכער, דאַסס יוסף נייכס אינטער דיא זאָלדאַשען נעהמען ווירד. פערלאַסטען זאָ זיך דאַרוף: דיא פרינגעססען ווירד שאַן מיט אינס דערען!״

„אַזעל לעבען! דענן דיא דאַס קאַנגסעכס, ווייא נלייכלעך מאַכעסס דיא מיך מאַכען!״ יוסף דיא בייעדען.

פאַרזעטצונג פאַלגט)

פליסס צו אינעם פערמאַנען נעבראַכט. מיינער מיינונג נאָך שטעהט דיא האַהער. אַלס דיא פאַמיליע שאַנטאַלל, דיא איהר ערבע ביא שפּיעל אינד ווייבערן פערשליידערט״

" (נעמיינדע־אַנגעלעגענהייטען.) דער פראַזעס דער נייטראַער איזט קולטוסגעמיינדע תורה מאַרין נערסטל, האט אבגעדאַנקט. דיא רעפאָרמענטאַנען איזט בעמיהט, איהן פאַן זיינעם עגטשלוסס אבצוברינגען. — אַס 10־טען ד. פיעדעס אין אַראַד דיא ווייאַהל דעס פראַזידיומס אינד דער רעפאָרמענטאַנען דער איזט. קולטוסגעמיינדע שטאַטט. דיעזע וואַהל דורכפעטע אינע שטרעמישע ווערדען. אַלדע נעמיינדע־מיטגלידער זינד וואַהל אין דער וואַהל דעס הערען ווילהעלם בינגס צום פראַזעס אינע: צום ווייצע־פראַזעס יעראַך ווילל אינע פאַרטיא דען אַרצט הערען דר. י. שימער, דיא אַדערע הינגעגען דאַס אנגעזעהענע נעמיינדעמיטגלידער הערען ס. נ. קאַהן וואַהלען.

" (דאַס יאַהרבוך דער בּיראַפעסטער אינדיעדיטאַט.) איזט אַבגעגן ערשעגען. עס ווייזט נאָך, דאַסס אים אבגעלעפעגען אינזעיריטאַטסאַדרע (1888—1887) דיא צאַהל דער אינזעיריטאַטס־דאַטעס 3541 ערהייכט האַט. דער קאַפּעססאַ נאָך וואַרען דיא קאַטהאַליקע מיט דער צאַהל 1491 אַס מיסטען פערטרעטען נאָך אינען קאַמטען דיא ייִדישן הערע. דען דען צאַהל 1145 בעטראַגט.

" (אַבערעטצונגדעס ספר יקרא אינס אינגאַרישע.) פאַן הערען דוקטאָר הערזאַ דייטש עשיינט אַפעגען דיא אינגאַרישע אַבערעטצונג דעס דרייטען בוכעס מאָזעס: מיט אינגאַרישעס קאַמטענטאַר. דאַס ספר יקרא בעעטעט דעס אַבערעטצער בעגאַנדען דען שייערגעגיסטען, ווייל עס פאַן דען נעגעטען דער אפעער אינד דער פרעסטער שפּרעכט. פאַן ווייל־בען זיך דער אינגעגעווייהטע הייטצטאַנט קיים אינען בעגריפ מאַכען קאַן. דער דוקטאָר דייטש האַט דיעזע שייערגעגיסטען אַבגעוויזען אינד ווינע איינאַבע בעפרידיגענד נעלאַזט. זאַהלאַזט אַבערעטצונג אַלס קאַמטענטאַר ווי צו־טרעפענד: עקסטער דורך דיטצונג וואַהל דער אַיסרדיקקע אינד לעטצטערער דורך דיטלעכע פראַזעטיריטונג דעס צוזאַמטראַגעס.

" (שטאַטוטענגעגעהמיגונג.) דאַס הערע מיטגלידער האַט דיא שטאַטוטען דעס אייראַליטישען פרייגעפראַגענס צו פעטיגונג: אַראַד אינד דעס אַזיר. פעראַיגעס צוריקגעזעטצט אַרטיקעל אינד אַבגעראַטען אינד צוריקגעגעבען.

אַזיר ווילל, ווענן עס מיך אויך שמערצט, ראַזער נאָך הויט שיקקען, דא איך דאָך נכט דען אינגעגען אַהן אַרעס־ציעטען לאַסטען קאַן, אוס אינע פרעמדע צו בעהאַלטען. אַלזאָ שמייך!״

„דיינע נכט אין מיך, מוטטער! איך האַנן עס דיר נכט זאַגען. אַס בעסטען וואַרע עס, ווענן איך מיט מיינען קאַמעראַדען פאַרס קאַנגסע.״

„זאָ נעהמ׳!״ דיעף נישעל צאָרנינ. „נעהמ׳, ווענן דער פערלוועבעל דיר ליעבער איזט, אַלס מאַטער אינד מוטטער. נעהמ׳, איך האַלטע דיך נכט אויף!״

יוסף נינג אינס הייז. נישעל וואַסס נאַכדענקער דאַ. ווייא ליעבעסט אידרען זאָהן אַלזאָ זעהר! אַבער אויך ראַזער שאַנגר אידרעס הערצען זאָ נאַהע. ווייא אויך אינינגעס קינד. „אַבער מיר בליבען קיינע אַנדערע וואַהל. שפּיאַר דיא נאָך לאַנגעס נאַכזינגען צו זיך זעלבסס. „אַלס: ראַזער מוסס אויס דעס הייזע!״

דאַ מחילסע עס אויך באַלד אין שאַנגרער ווייזע מיט.

„ראַזער לעבען.״ וואַנט דיא, „איך קאַן דייס נכט פערשטייען. איך ווייסס נכט, אַב דיר נאָך לאַנגער צו־וואַסטען בליבען קאַנען. מיין זאָהן יוסף ווילל ווידער אינטער דיא זאָלדאַשען נעהמ׳. אינד דיא — מוסס צו דיינער מוטטער צוריקק.״

„ער ווילל אינטער דיא זאָלדאַשען?״ פראַגט דאַס מאַדכען אינדערראַשט.

„אַ. איך פרעכט, דער נעראַנגע ווייר איזט שווער הערוסצוברינגען זיי. ווענן דיא, ראַזער, מיר נכט

דען נעפאַלרען עלטערעסס. צו דיינער מוטטער צוריקצוקעהרען.״

„איך זאָל ווידער מאַיס?״

„אַזעל לעבען!״ יוסף דיא בייעריי. „איך קאַן נכט דאַסס. ווערכסס דיא. ווייא מיר דיינע מוטטער נור דען עיסטען בייעף נעשיעבען האַס. וואַנט מיר יוסף: „וואַס ווילסט דיא דיר זאָ איינע פרינגעססען אינס הייז נעהמען. דיא אינו האַסס?״ איך האַבע אויף דיינע וואָרטע נייכס נעגעבען אינד איך דאַנק נאַסס דאַסיי, דען דיא בייס הייר נעזונד אינד שטאַרק נעוואָרדען אינד האַסס אין נעשיקק צו אַלדעס. אַבער דיא קאַנגסס דיא סהון, וואַס דיא ווערדסס: יוסף מיינס נאָך אינסער, דאַסס דיא אינו פערגעסען. וואַנסס אינס ער אַ אין נישעס קינד, מיין יוסף. זאָלד איך נון דאַס אינינגע קינד ווידער קאַמטיס: בראַך עסטען אַ נד אינס אינינגס האַרטען בעקעס שראַנען לאַסטען. אַדער אין אינער דיינסדראַגס וואַכט שעהען, דיא ער מיר, נאַטט בעהטיס, עריינען קאַן?״

„עס ווירד נכט נאַנען זאָ דען, נישעל לעבען!״ וואַנט דאַס מאַדכען לאַכעלנד. „אכרינגנס קאַן איך איינען פערוויכער, דאַסס יוסף נכט אינטער דיא זאָלדאַשען נעהמען ווירד. פערלאַסטען זאָ זיך דאַרוף: דיא פרינגעססען ווירד שאַן מיט אינס דערען!״

„אַזעל לעבען! דענן דיא דאַס קאַנגסעכס, ווייא נלייכלעך מאַכעסס דיא מיך מאַכען!״ יוסף דיא בייעריי.

פאַרזעטצונג פאַלגט)

נאך דען אײסערונגען דעם פראנצאזישען מיניסטערס אונזער הערר מיניסטערפּראזידענט דעם הערזן מיניסטער דעם אײסערן, אין וויען גשוי'ססע אויפקלארונגען געגעבען האט, פראגע איך: אב דער הערר מיניסטערפּראזידענט גענייגט איזט, דען אינהאלט דיזער אויפקלארונג דעם הויזע מיטצוטהיילען?"

נאך פערלעזונג דיזער אינטערפעללאציאן בעמערקטע אפפאני נאך, גראף קאלנאקי האבע זיך דען "אויסשליסליכען לייטער דער אויסווארטיגען פאליטיק אונזערער מאנארכיע" גענאננט. רעדנער ווינשט אויך אין דיזער בעציהונג פאם מיניסטערפּראזידענטען אויפקלארונג.

נאבריעל אוגראן, דער דריטטע אינטערפעללאנט, זאגטע: מיניסטער גראף טעטשעני האט איינע זא אונגליקקליכע האנד, דאסס אללעס צום שקאנדאל ווירד, וואס ער אנריהרט. (הייטערקייט אויף דער אײסערסטען לינקען.) דער מיניסטערפּראזידענט גלויבטע, זיינעם קאללעגען פאלגען אונד איהן פערטהיידיגען צו מיססען, זעלבסט ווען ער אין איינען זומפף געריעטה: דא מיססטע דען נייליך דיא אנטווארט דעם מיניסטערפּראזידענטען זא אויספאללען, אלס האטטע גראף טעטשעני זעלבסט געשפראכען. (לעבהאפטע הייטערקייט אויף דער אײסערסטען לינקען.) אלס וויר אינטערדריקקט ווארען, בעזאססען וויר דיא זימפאטהיען אללער פאלקער. אונטער אונזערער פערפאססונגסמאסיגען רעגיערונג שטאססען וויר איבעראלל אויף פיינדזעליגע געזיננונגען. (ווידערשפרוך רעכטס). נור פראנקרייך אונד דיא טירקייא העגען פיר אונז זימפאטהיען. ווארום זאלל מאן נון דיא פראנצאזישע נאציאן מיט ראהער האנד בעלײדיגען? דיא פאליטישע לאגע נאטהיגט אונז צו אנדערען בינדניססען דאך מאג דיא וועלט וואס איממער זאגען, זא געהארען אונזערע זימפאטהיען דאך דער פראנצאזישען נאציאן. (שטירמישער בייפאלל דער אײסערסטען לינקען.) דענן אהנע דיא פראנצאזישע רעוואלוציאן פאם יאהרע 1789 וואססטען וויר ניכט היער אונד זאססען זיא ניכט אויף דען מיניסטערשטיהלען. (לעבהאפטער בייפאלל דער אײסערסטען לינקען.) דיא שרעקקענסהערשאפט דער רעוואלוציאן קאם ערכט שפאטער. אויך וויר פערדאממען זיא. אבער דער מיניסטערפּראזידענט פערליערט, זאבאלד ער אן דיא היער בטיננען אונד אן דיא רעוואלוציאנען דענקט, גליך דען קאפף. (גראססע הייטערקייט דער אײסערסטען לינקען.) דיא אײסערונג דעם מיניסטערפּראזידענטען געריכט אונגארן צום שאדען, זיא וואר אין פעהלטריט, דען וויר אללע גוטצומאכען וויכען מיססען. (לעבהאפטע צושטיממונג לינקס אונד אויף דער אײסערסטען לינקען.)

מיניסטערפּראזידענט טיסא: געעהרטעס הויז! (הארט! הארט!) דאס געעהרטע הויז ווירד עס נאטירליך פינדען, דאסס איך אויף דיזע, פאן דרייא זייטען אן מיך געריכטעטע אינטערפעללאציאן ניכט אונפארבערייטעט אויספיהרליך אנטווארטען ווערדע. איך גלויבטע ניכט, דאסס איך עס נאטהווענדיג האבען ווערדע, מיך אין דיזער אנגעלעגענהייט נאך איינמאל צו אײסערן; דא אבער אינטערפעללאציאנען געשטעללט ווארדען, ווערדע איך עס פיר מיינע פפליכט געגענאיבער דעם אונגארישען פארלאמענטע אונד דעם אבגעארדנעטענהויזע עראכטען, אויף דיזעלבען צור רעכטען צייט דיא אנטווארט צו ערטהיילען. היינטע וויל איך נור צווייא דינגע אין אללער קירצע בעמערקען. דאס איינע איזט, דאסס איך דען העררען אבגעארדנעטען שאן אים פאראויס דיא פערזיכערונג געבען קאנן, דאסס דער מיניסטער דעם אויסווארטיגען דער אונגאריש-אסטערײכישען מאנארכיע, גראף קאלנאקי, דיא בעשטיממונגען דעם 12-טען געזעצארטיקעלס פאם יאהרע 1867 (דאסס אונגארן אויף דיא אויסווארטיגע פאליטיק גרײבען איינפלוס נימט, וויא אסטערײך) ואהרענד דער לאנגען צייט זיינער מיניסטערשאפט שטעטס פינקטליך אונד געטרײליך איינגעהאלטען האט. (לעבהאפטע צושטיממונג רעכטס.) דאס צווייטע איזט, דאסס איך ניכט דיא אבזיכט האטטע, זיא איבערהויפט אויך ניעמאלס האטטע, איינע נאציאן, מיט וועלכער וויר אין פריעדען לעבען אונד מיט וועלכער וויר, וויא איך זעלבסט בעטאנט, אין הינקונפט אין פריעדען לעבען וואללען, אויך נור אים ענטפערנטעסטען צו בעלײדיגען אונד בעלײדיגען צו וואללען, וואס איך מיינער איבערצייגונג נאך, אויך ייננסט ווערער געטהאן נאך געוואללט האבע. (אללגעמיינע לעבהאפטע צושטיממונג.)

פערשיעדענע נייאיגקייטען.

(מאיעסטאט דער קאניג) טריפפט אם פרייטאג, דען 8-טען ד. מ. מארגענס מיט דער אסטערײכיש-אונגארישען שטאאטסבאהן אין בודאפעסט איין.

(דאס דייטשע קאיזערפּאאר) איזט אין בעגלייטונג דעם קראנפרינצען ווילהעלם, דער פרינצעססינען-מאכטער אונד דער ארצטע מאקענציע, ווענגער אונד האוועלל אין פאטסדאם איינגעטראפפען. קאיזער פריעדריך וואר וואהל פאן דער פאהרט איין וועניג ערמידעט, בעפינדעט זיך אבער גאנץ וואהל.

(דיא קונדגעבונג דער דייטשען קאיזערין געגען דען אנטיסעמיטיסמוס) האבען וויר אין אונזערער פרייטאג-נוממער מיטגעטהיילט. נאהערעס היעריבער זייא נאך אין פאלגענדעם פערצייכנעט: וואהרענד איהרעם איינענטהאלטעס אין ליננעבורג ליעסס קאיזערין וויקטאריא דען אבער-בירגערמייסטער דיעזער שטאדט, העררן לויענשטיין, צו זיך בעשיידען, אום זיך בייא איהם נאך דען דארטיגען פערהאלטניססען צו ערקונדיגען. "וויא זינד היער דיא בעציהונגען דער קאנפעססיאנען צו איינאנדער?" פראגטע איהרע מאיעסטאט. "דיא בעסטען, מאיעסטאט" אנטווארטעטע דער געפראגטע. "דאס פרייט מיך אויפריכטיג" זאגטע היערויף דיא קאיזערין, "אונד איך ווינשע פאם הערצען, דאסס דעם איבעראלל זא זייא, דענן דיא קאנפעססיאנעללען רייבונגען, בעזאנדערס אבער דיא אנטיסעמיטישען אומטריעבע, זינד מיר אונד מיינעם מאננע אין דער זעעלע צוווידער."

(באראן הירש פיר דיא איבערשוועממטען אונגארנס.) הערר דר. מיכאעל זינגער וועלכער — וויא וויר בערייטס מעלדעטען — פאן פרויא יאהאננא בישיטץ אלס דערען סעקרעטאר, דאמיט בעטרויט ווארדע, דיא טהייסס-געגענד צו בערייזען, אום דיא לאגע דער איבערשוועממטען צו אונטערזוכען אונד דאריבער בעריכט צו ערשטאטטען, דאמיט דיא פאם האבי זאבער בעשאדיגטען דער אונטערשטיטצונג דעם באראנס הירש זא באלד אלס מאגליך טהיילהאפט ווערדען, האט אם 20-טען מאי דיא שטאדט נירעדיהאזא, דאנן טיסא-עסלאר אונד טאקאי בעזוכט. אין דער לעטצטגענאננטען שטאדט, וואָ דיא זינאגאגע, דיא רעפארמירטע קירכע אונד נאך אנדערע אפפענטליכע געבײדע פאן דען וואססערפלוטהען צערשטארט ווארדע, פריפטע הערר דר. זינגער אונטער מיטהילפע דעם שפארקאססענדירעקטארס העררן סאלאמאן רייס דיא גראססע דעס שדענס, אין בעגלייטונג דעם העררן רייס בעזוכטע הערר דר. זינגער אויך דען גראססגראפבט העררן יוליוס בערנאל, דעם ער דיא ערעפפנונג מאכטע, דאסס ער איהם פאן דער שפענדע וועלכע באראן הירש דער פרויא יאהאננא בישיטץ צור פערפיגונג שטעללטע, איינע געוויססע סוממע אויסשליעסליך פיר דיא כריסטליכען בעשאדיגטען איבערמיטטעלן ווערדע. דיא אונטער

געשיכטע

דעם אונגארישען פרייהייטסקאמפפעס.

(56-טע פארטזעטצונג.)

28.

דער פעהלשלאג יעללאטשיטש'ס.

יעללאטשיטש וואללטע, וויא וויר געזעהען האבען, פאן פריעדען אונד אויסגלייך ניכטס הארען. אויף דיא מעגנע זיינער טרופפען געשטיטצט, פערקינדעטע ער אין שטאלצעם טאנע, דאסס נאך איינינען טאגען דיא אסטערײכישע פאהנע אויף דער אפנער בורג וועהען אונד פאן דער הויפטשטאדט אויס זיין קאממאנדא רינגס אים לאנדע ערטאנען ווערדע.

פאם אופער דעם פלאטטענזעעס, וואָ זיינע ציגעלדאזען שאארען גרויזאמע פערהעערונגען אויסגעאיבט האטטען, זעטצטע ער דיזעלבען אין בעוועגונג אונד שטאנד אם 25. סעפטעמבער בערייטס פאר שטוהלווייססענבורג, וואָ ער, מיט דעם קארפס הארטליעב'ס פעראייניגט, איבער איין העער פאן 30.000 מאנן קאממאנדירטע, מיט דעם ער אם פאלגענדען טאגע אהנע דען מינדעסטען ווידערשטאנד אין שטוהלווייססענבורג איינריקקטע.

דיא אונגארישע ארמעע, דאמאלס בערייטס אן 16000 מאנן שטארק אונד דורך מאגליך איינגעטראפפענע אונד וואהלבעוואפפנעטע האנוועד'ס אונד נאציאנאלגארדען פערשטארקט, שטאנד אונטער דעם אבערבעפעהלע מאגא'ס אונד היעלט, פאר יעללאטשיטש צוריקקגעצאגען, אין דער געגענד פאן פאקאזד, בייליפיג אנדערטהאלב שטונדען פאן שטוהלווייססענבורג ענטפערנט.

דאמיט אבער יעללאטשיטש אדער איינע אבטהיילונג זיינער ארמעע ניכט עטווא אונפערמוטהעט איבער דיא דאנויא זעטצטע אונד פלאטצליך פאר דער הויפטשטאדט ערשיענע, ווארדע צור פערטהיידיגונג דער אינזעל טשעפעל, וואָ מאן דען איבערגאנג אם עהעסטען צו בעפירכטען האטטע, דער מאיאר ארטהור גארגעי מיט איינעם אונגעפאהר 1000 מאנן שטארקען פרייוויללינען קארפס ענטזענדעט.

מיט פיבערהאפטער אונגעדולד ערווארטעטען דיא אונגארן דען בעגינן דעם קאמפפעס. דאך מאגא היעלט זיך פאן דעם אנגריף צוריקק. ער וואללטע, דאסס אויס דעם לאגער יעללאטשיטש'ס דער ערסטע צור שלאכט הערויספאָרדערנדע קאנאנענשוס קאמע. יעללאטשיטש הינגעגען וויננשטע, בעפאר ער דען קאמפף ערעפפנעטע, זיך פאן דער בעשאפפענהייט דער אונגארישען ארמעע אונד פאן דעם צושטאנדע דער הויפטשטאדט קונדע צו פערשאפפען אונד שיקקטע דען מאיאר פלינעללי, מיט דען נאטהיגען וויזונגען פערזעהען, אויף רעקאגנאסצירונג אויס. דאך פלינעללי פיעל אין דיא האנדע דער הוזארען, דיא איהן אלס קריעגסגעפאנגענען נאך אפען בראכטען.

דער לאנגען אונטהאטיגקייט איבערדריססיג, פערלאנגטען דיא אונגארן ענדליך לויט דען בעגינן דער שלאכט. אונטער דען קאמפפלוסטיגען שטרייטערן פינדען וויר אויך פעטאפי, דען זאנגער דעם פאלקעס.

אויך דיא אונגארישע רעגיערונג מיססטע נון שאן וויסען, דאסס עס צום לאָסשלאגען קאמע, נאכדעם דער ברוך איינמאל געשעהען וואר, אונד אין דער טהאט ראננטע מיסטערוויילע איינע דעפוטאציאן דעם לאנדטאגעס אים הויפטלאגער אן, מיט דעם אויפטראגע, דען אבערקאממאנדאנטען צום אנגריף אויפצופארדערן.

אלס דיא לאנדטאגסקאממיססאריע אים לאגער ערשיענען, בעריעפען זיא זאפארט איינען קריעגסראטה אונד ליעססען דען בעשלוסס דעם לאנדעס פארלעזען. וואראויף קאממיססאר לודוויג נאגה מיט בעגייסטערטען ווארטען ערקלארטע, "דער לאנדטאג ערווארטע פאן דער טאפפערן קריעגערשאאר, דאסס זיא דעם פיינדע צייגען ווערדע, וואהין דער וועג נאך אגראם אונד ניכט נאך פעסט פיהרע."

(פארטזעטצונג פאלגט.)

פאיללעטאן.

דיא פרינצעססין.

(נאך איינער "געשיכטע" פאן לעאפאלד קאמפערט.)

(7-טע פארטזעטצונג.)

IX.

אין דיא קאסערנע.

עס וואר נאך דער ערנטע. אן איינעם אבענד זאסס ניטעל מיט יוסף פאר דעם הויזע אויף דער האלצערנען באנק, דא קאמען אויס דער האפשענקע איינינע בעאורלויבטע זאלדאטען, דיא פיר דיא ערנטעצייט אין איהרע